

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

hová az előfizetési összegek
— valamint a kéziratok küldendőek. —

TARTALOM: A tulajdonképeni baj. — Vegyes hírek.

A tulajdonképeni baj.

Trombita — és dobszóval kihirdették, hogy a pénzügyminiszter úr Ó Nagyméltósága a dohányárusoknak a vasárnapi munkaszünetet engedélyezni kegyeskedett.

Elismerjük, hogy ezzel egy hibát tett jóvá. Mert helytelen dolog volt az, hogy egy hatóság, amelynek elsősorban kötelessége a törvényt respektálni, azt kijátszotta. Hiszen elvitathatatlanul volt egy országgyűlésileg alkotott és szentesített törvény, amelynek megkerülése egyetlen hatóságnak sem állott jogában.

De mint mondtuk, a hibát jóvátették, habár csak hosszú idő elteltével. Amit Lukács volt pénzügyminiszter a dohányárusoknak nem akart megadni, azt megadta nekik Wekerle, habár humánus ajándék formájában is, nem pedig mint egy minden állampolgárt egyformán megillető törvényes rendelkezést.

Csaknem ugyanily hangon szól a bér mérsékléséről szóló rendelet. A trafikos nem bérlő, semmit sem kap haszonélvezetre, sőt ellenkezőleg az állam által gyártott árukat árusítja az állam hasznára, tehát nem kell bért fizetnie. Hogy mily visszás némely régi rendelkezés a mai gyakorlatban, az világosan kitűnik ebből az elavult intézkedésből. Az illetékes tényezők egyikének sem jut eszébe azon gondolkozni, hogy tulajdonképen mily jogon adták ki annak idején a szóban levő rendeletet és hogy mi jogosítja fel őket még

manapság ennek a bérnek a beszedésére. Jogilag bizonyára semmit sem hozhatnának fel a védelmére, ennél fogva tehát nem lehet egyébről szó, mint egy önkényesen kiszabott adóról. Nos tehát ezt az adót a felére szállították le. Miért? Miért nem szüntették meg egyáltalán?

A tulajdonképeni baj, amelyről mai cikkünkben szólni akarunk, egészen másban rejlik. Sem a vasárnapi munka szünet, sem a bér leszállítása, sem pedig az üzlet 5 év utáni szabad átadásának megengedése nem alkalmasak a trafikosok helyzetének lényeges javítására. A baj egészen másban rejlik. Megkíséreljük tehát, hogy azt megvilágítsuk.

Első sorban azt kívánjuk, hogy a dohány-elárusítás speciális foglalkozás legyen, melyet a modern kereskedői tudás összes eszközeivel üznek. Valljuk meg nyíltan, hogy a dohány, szivar és cigaretta elárusítását csak igen kevés elárusító helyen eszközlik úgy a hogy kellene. A fővárosban még megjárja. Itt az üzlettulajdonosok százai arra törekednek, hogy a kor szellenével lépést tartsanak, s hogy üzletük legalább külsőleg feltüntesse azt a célt, amelyre szolgál. Mire valók azonban azok a tőzsdék, amelyek sem valamely szükségletet nem elégítenek ki, sem pedig a dohánygyártmányok árusítását észszerűen nem üzik. Ezen elárusító helyek tekintetében a vidéken oly rosszak a viszonyok, hogy nem követjük el a legcsekélyebb bünt sem, amidőn kívánjuk, hogy a kincstár szüntesse be kimélet nélkül mindezeket az elárusító helyeket és tiz ilyen

tőzsde helyett inkább egyetlen egyet állítson fel.

És épen ebben rejlik a szerencsétlenség, amely az egész kereseti ágra nehezedik.

Az üzlet úgy széjjel van forgácsolódva, hogy csak igen kevesen keresnek rajta valamit, ami egyébként másképp nem is lehetséges. A pénzügyminiszterium abban a hitben van, hogy dohánygyártmányainak forgalomba hozatalára egy nagy elárúsító hálózat áll rendelkezésére, pedig ez a háló háromnegyedrészben olyan elárúsítókból áll, akik az árut tisztességesen kezükbe sem tudják venni, nem is szólva arról, hogy sem az áruval, sem azok vevőivel nem tudnak elbánni. Ennek a következménye, hogy az áruk rosszabb állapotban kerülnek a vevők kezébe, mint azelőtt voltak, azonkívül pedig az áruhoz nincs olyan bizalmuk, mint amily bizalom egy állami árucikket megillet.

Hogy ezzel szemben mily hátrányok érik a trafikosok ama fennmaradó részét, amely üzletét rendben vezeti, oly nyilvánvaló, hogy fölösleges azokra bővebben rámutatnunk. Minek is? Elegendő hangoztatnunk, hogy miként már említettük, szétforgácsolódás áll be, amely elegendő kereset hiánya által válik érezhetővé. Ahelyett, hogy a kistrafikos keresetképességét emelnék, kezdettől fogva szatócs politikát folytatnak és keresetét minden lehető alkalommal csökkentik, akár teljesen jogosulatlan adók formájában történik ez, akár pedig azáltal, hogy szomszédságában lehetőleg sok trafikot létesítenek. Hanem szóljunk csak a fővárosról. Itt a legforgalmasabb utcában, az Andrassy-uton két trafikot találunk, amely papirkereskedéssel és másik kettőt, amely fűszerüzlettel kapcsolatos. Budapest legelőkelőbb utcáin találunk olyan trafikot, melyek játékaru-, kalap- és férfi divat üzlettel vannak egybekötve. Sőt azt hisszük, hogy nem követünk el indiszkréciót, ha említést teszünk olyan dohányelárúsító helyekről is, amelyek sokkal rosszabb, jöllehet csinosabb árukkal kapcsolatosak, eleven árukkal, amelyek csak akkor találhatnak vevőkre, midőn a csillagok feltűnnek az égen. Bizony ezek botrányos állapotok! De itt újból egy fejezetet kellene szentelnünk a protekciónak; ismét

halott és nyugalomban lévő hivatalnokok protekciójáról kellene beszélünk, akik mint öreg urak meg vannak védve ama feltevésével szemben, mintha az illetőkkel valamilyen közelebbi vonatkozásban állnának, vagy talán — álltak volna.

A tulajdonképeni baj, amelyről itt szólni akartunk, ebben rejlik s ez csak akkor lesz teljes mértékben orvosolható, ha nálunk mindenütt uralomra fog jutni a törvény tisztelet, szégyenérzet, tisztesség, lelkiismeretesség és becsületesség. Addig azonban meg kell elégedni azokkal a kenyérmorzsákkal, amelyeket humanizmusból vetnek oda a szorongatottaknak, noha a humanizmusnak egy szikrájára sem lenne szükség, ha — igazság lenne.

Vegyes hírek.

Mennyi a jövedelme egy osztrák nagytrafik-nak? Bécsben egy idő óta egy szaklap áll fenn nagytrafikosok részére. Ez az ujság olvasóinak érdekeit igen mulatságos módon szolgálja, mert legutóbbi számában többek között egy kimutatást közöl *bezau* dohánynagyáruda tiszta jövedelméről. Ezen természetesen még semmi különös sem lenne, noha *Bezau* még mindig nem tartozik a világvárosok sorába. Hanem a nagyárús úr könyvei kivonatát egyszerre 25 évre visszamenőleg teszi közzé még pedig a kimutatás a következőképen hangzik:

A bezaui dohánynagyáruda jövedelme 25 éven át

Bevételek:

Provizio és évi átalány 25 éven át . . .	45225.52 K.
Kismértékbeni árusítás évenként 360 K.	9000.— »
Mellékcikkek évenként 60 K. 25 éven át	<u>1500.— »</u>
	55725.52 K.

Kiadások:

795 bevásárlás á 21 K.	16695.— K.
Postadíj stb. befizetésnél á —.96 K.	763.20 »
Nyomatványok stb. á 20.— K.	500.— »
Bér á 340.— K.	8500.— »
Adók	223.69 »
Biztosítás	41 50 »
Fel- és lerakási költség á 1.80 K. bevásárlásonként	1431.— »
Edényelszállítás á 21 K.	3625.— »
Fűtés és világítás á 120 K.	<u>3000.— »</u>
	33779.39 K.

Tehát a 25 évi jövedelem 21946 13 K. azaz évenként 880 korona.

Arról, hogy úgy a forgalom mint pedig a pénz értéke 25 évvel ezelőtt más volt mint manapság, megfele-

kezik a főárusító úr, valamint arról is, hogy akkoriban sok manapság létező kiadás nem terhelte. De ettől teljesen eltekintve, ez a különös üzleti kimutatás már azért is figyelmet érdemel, mert beigazolja, hogy a szükségtelen évenként mérleget csinálni, amint azt a kereskedelmi törvény megkívánja. Egyszer 25 évben is elegendő kár, hogy a nagytrafikos úr a 25 év alatt megivott sör mennyiségét nem vette számításba, mert akkor elcsodálkozott volna, hogy hány hektoliterre rüg ez 25 év alatt.

De félre a tréfával! Ez a kimutatás, bármily eredeti is, világosan bizonyítja, hogy a nagytrafikosoknak Ausztriában igen sivár a helyzetük. Magunk is rendkívül sok nagytrafikost ismerünk, még pedig osztrák Sziléziában, akik az elárusítást úgyszólván ad honores teljesítik. Hogyan lehetséges ez? Ugy, hogy a dohány nagyárudára saját üzletük mellett sürgős szükségük van. A kimutatás beküldője, akinek évenként 880 korona átlagos jövedelme van, még irigylésre méltó, mert vannak nagyárusok, akiknek üzletük után semmi jövedelmük sincs. De még sem lehet ebből az egész szakmára következtetést vonni, mert még mindig akadnak tekintélyes számban nagytrafikok, amelyek húszszorosát jövedelmezik annak, mint amennyit a bezaui nagytrafik, amelynek 25 éves üzleti jubileuma alkalmából gratulálunk. A nagybani elárusításnak decentralizáltsága Ausztriában oka annak, hogy egy csöpp fészek, mint *Bezaui* 33779 korona 25 évi költség terhet

elviselni nem képes. Ennek az árudának egyáltalán létezni sem kellene, és épen úgy annak a sok trafikosnak sem, akik ott kénytelenek bevásárolni. Épen ezt kellett volna az új „Dohányárusok Lapja”-nak olvasói előtt kifejtenie, mert különben egész irka-firkája csak arra jó, hogy zavart okozzon. Miként látjuk, ez a nevezett szaklapnak tökéletesen sikerül.

A levélboríték jubileuma. Most mult el száz éve, hogy Arewes brightoni papirkereskedő a mostani alaku levélborítékokat forgalomba hozta. A levélboríték tehát angol találmány, akár csak a cilinderkalap, de közel hatvan évnek kellett elmúlnia, míg általánosan elterjedt a világon. Csak 1850 körül kezdett divatba jönni, míg addig a levélpapírt egyszerűen összehajtogatták úgy, hogy a beiratlan fele essék kívül s azután lepecsételték vagy ostyával ragasztották le. Mily régen lehetett az, gondoljuk magunkban, pedig nagyapáink idejében általános szokás volt.

Burnót. A burnót használatának csökkenését általában a civilizációval szokták öszeköttetésbe hozni. Ezzel szemben egy angol folyóirat bebizonyítja azt, hogy a mult század végének és a jelen század elejének nagy emberei szenvedélyes burnótfogyasztók voltak. Quette, Schiller, Lessing, Klopstock, valamint Anglia és Franciaország nagy emberei használtak burnótot. Nálunk Deák Ferencz volt a burnótnak nagy barátja. A burnótfogyasztás csökkenésének okát valószínűleg a dohányfogyasztás emelkedésében találjuk meg.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánynagyárusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánynagyárusok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárusításával. Ezen visszás állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagyárusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olműci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák**. Elster és Topf lemergi cég kívánatra szivesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!

Legjobb a

Kardos

svéd gyújtó.

Legjobb a

Germán és Krokodil

rózsaszalon-gyújtó.

!! MINDENÜTT KAPHATÓ !!

Az általános forgalomban levő dohánygyártmányok árjegyzéke.

Jegyzet: Az ezen árjegyzékben felsorolt pipadohányokon kívül az arra jogosított személyek részére csomagonként 8 fillérenyi áron 107 grammos mérsékelt áru pipadohány csomagocskák is árusítatnak.

Gyártmány-nem	Egység	Á r a k				
		az árusok		fogyasztók		
		részére				
	menyi- ség	K	f	menyi- ség	K	f
Belföldi gyártmányok						
A. Burnótok.						
Fagon d'Espagne	gr.	500	6 80	125	1 86	
125 grammos bádogszelenczékben				10	15	
Bécsi Rapé	gr.	500	3 60	500	4	
500 és 250 grammos csomagokban				250	2	
				10	08	
Scaglia di lusso grosetta	gr.	500	3 60	250	2	
250 grammos csomagokban				10	08	
Levante	gr.	500	2 64	250	1 50	
250 grammos csomagokban				10	06	
Sansparell	gr.	500	2 64	250	1 50	
250 grammos csomagokban				10	06	
Tirol	gr.	500	2 64	250	1 50	
250 grammos csomagokban				10	06	
Galicziai Rapé	gr.	500	2 64	500	3	
500 és 250 grammos csomagokban				250	1 50	
				10	06	
Albániai (finom Galicziai)	gr.	500	2 64	500	3	
500 és 250 grammos csomagokban				250	1 50	
				10	06	
Közönséges finom szemü	gr.	500	1 80	500	2	
500 és 250 grammos csomagokban				10	04	
Közönséges durva szemü	gr.	500	1 30	500	1 50	
500 és 250 grammos csomagokban				10	03	
Határszéli finom szemü (Bukovina és Galiczia felé)						
a) 500 és 250 grammos csomagokban	gr.	500	1 30	500	1 50	
				250	75	
				10	03	
b) 50 grammos csomagocskákban)	gr.	500	1 40	51	16	
B. Pipadohányok.						
Legfinomabb török (fin. és szél. vág)	gr.	500	14 80	200	6 08	
a) 200 gr.-os bádogszelenczékben						
b) 100 grammos dobozokban	gr.	500	14 80	100	3 04	
c) 25 grammos csomagocskákban	drb	100	68	1	72	
Finom török						
a) 100 grammos csomagokban	gr.	500	8 80	100	1 84	
b) 25 grammos csomagocskákban	drb	100	15	1	48	
Finom Herczegovinai						
a) 100 grammos csomagokban	gr.	500	6 30	100	1 32	
b) 25 grammos csomagocskákban	drb	100	31 80	1	34	
Közep finom török						
a) 100 grammos csomagokban	gr.	500	4 80	100	1	
b) 25 grammos csomagocskákban	drb	100	24	1	26	
Dráma						
a) 100 grammos csomagokban	gr.	500	3	100	64	
b) 25 grammos csomagocskákban	drb	100	15	1	16	
Krull						
a) 100 grammos csomagokban	gr.	500	3 20	100	68	
b) 25 grammos csomagocskákban	drb	100	16	1	18	
Kanaster						
25 grammos csomagocskákban	drb	100	13	1	14	
Kiváló finom 3 király						
a) 100 grammos csomagokban	gr.	500	2 80	100	60	
b) 25 grammos csomagocskákban	drb	100	13	1	14	
Kiváló finom magyar szivar- dohány						
100 grammos dobozokban	gr.	500	4 40	100	92	
Legfinomabb magyar pipadohány						
a) hosszúra vágott						
b) rövidre						
100 grammos csomagokban	gr.	500	3 30	100	70	
Legfinomabb magyar szivar- dohány						
25 grammos csomagocskákban	drb	100	13	1	14	
Finom magyar (hossz. és rövid. vág.)						
a) 100 grammos csomagokban	gr.	500	2 32	100	50	
b) 20 grammos csomagocskákban	drb	100	9	1	10	
Középfinom magyar						
a) 100 grammos csomagokban	gr.	500	1 46	100	32	
b) 25 grammos csomagocskákban	drb	100	7 20	1	08	
Török határvidéki (Románia és Bukovina felé)						
25 grammos csomagocskákban	drb	100	7 20	1	08	

Gyártmány-nem	Egység	Á r a k				
		az árusok		fogyasztók		
		részére				
	menyi- ség	K	f	menyi- ség	K	f
Hazai pipadohány						
a) 100 grammos csomagokban	gr	500	1 20	100	26	
b) 30 grammos csomagocskákban	drb	100	7 20	1	08	
Kapadohány						
a) 100 grammos csomagokban	gr.	500	1 20	100	26	
b) 32 grammos csomagocskákban	drb	100	7 20	1	08	
Debreczeni pipadohány (Gácsország és Bukovina felé)						
25 grammos csomagocskákban	drb	100	5 40	1	06	
Magyar pipadohány 30 grammos csomagocskákban						
	drb	100	5 40	1	06	
C. Fonadékok.						
Közönséges tekercsek és rudak	gr.	500	1 16	100	26	
D. Szivarok.						
AA. betűs Regalítas	drb	100	16 40	100	18	
100 drb 1 ládácskában				1	18	
A. betűs Trabucos	drb	100	14 60	100	16	
100 drb 1 ládácskában				1	16	
BB. betűs Britanica	drb	100	12 80	100	14	
100 drb 1 ládácskában				1	14	
B. betűs Millares	drb	100	11 92	100	13	
100 drb. 1 ládácskában				1	13	
D. betűs Operas	drb	100	11	100	12	
100 drb. 1 ládácskában				1	12	
E. betűs Cuba-Portorico	drb	100	9 20	100	10	
100 drb 1 dobozban				1	10	
E. R. betűs Rosita	drb	100	7 20	100	8	
100 drb 1 dobozban				1	8	
F. betűs Portorico	drb	100	6 30	100	7	
100 drb 1 csomagban				1	07	
.betűs Finom Virginiai	drb	100	9 20	50	5	
50 drb 1 kartonban				1	10	
B. betűs Brasil Virginiai	drb	100	7 30	100	8	
100 drb 1 dobozban				1	08	
H. betűs Vegyes külföldi	drb	100	4 50	100	5	
100 drb 1 csomagban				1	05	
K. betűs Rövid magyar	drb	100	2 70	100	8	
100 drb 1 csomagban				1	08	
E. Szivarkák.						
Nilus, szopóka nélkül	drb	100	5 30	100	6	
20 drb 1 dobozban				20	1 20	
				1	08	
Szambul, szopóka nélkül	drb	100	4 70	50	2 50	
50 drb 1 dobozban				1	05	
Sultán, szopókával	drb	1000	36	1000	40	
50 drb 1 dobozban				5	20	
(200 drb dobozka = 1000 drb szivar- ka 1 nagy dobozba csomagolva)				1	04	
Hunnia (dohánylevél borítékkal) szopóka nélkül	drb	500	18	500	20	
5 drb 1 dobozban				5	20	
(100 drb dobozka = 500 drb szivar- ka 1 nagy dobozba csomagolva)						
Memphis, szopóka nélkül	drb	100	1 60	100	4	
100 drb 1 kartonban				1	04	
Hölgy, szopókával	drb	100	2 68	50	1 50	
50 drb 1 dobozban				1	03	
Herczegovinai, szopókával	drb	100	2 68	50	1 50	
50 drb 1 dobozban				1	03	
Duna, szopókával	drb	100	9	10	20	
10 drb. 1 dobozban				1	02	
Sport, szopóka nélkül	drb	100	1 80	50	1	
50 drb 1 dobozban				1	02	
Jenidze, szopókával	drb	100	1 80	100	2	
100 drb 1 dobozban				1	02	
Drama, szopóka nélkül	drb	100	90	100	1	
100 drb 1 dobozban				1	01	
Virginiai, szopókával	drb	100	90	100	1	
100 drb 1 dobozban				1	01	
Magyar, szopóka nélkül	drb	100	90	100	1	
100 drb 1 dobozban				1	01	
Valódi Havanna-szivarok.						
Lirio de oro Perfectos	drb	50	27	50	30	
50 drb 1 ládácskában				1	60	
Predilectos	drb	50	19 35	50	21 50	
50 drb 1 ládácskában				1	48	
Regalia chica	drb	100	80 60	100	34	
100 drb 1 ládácskában				1	84	
Conchas	drb	100	27	100	30	
100 drb. 1 ládácskában				1	80	

Belföldi különlegességi gyártmányok

valamint

külföldi burnótok árjegyzéke.

Jegyzet: A B. 15. és 16. tételek alatt felsorolt gyártmányok csak addig szolgáltatnak ki, míg az előállításukhoz megkivánt eredeti fajlevek készlete tart.

A. Búrnótok.

A gyártmány neve	Csomagolás módja	Egység gram-mokban	Ár	
			K.	f.
Nostran scieltissimo asciutto	bádóg szelencékben	25	2	52
Rapé Area preta	üveg palaczkokban	125	1	30

B. Pipadohányok.

A gyártmány neve	Vágat szé-lesége	Súly	Ár		30 grammos csomagocskáként
			millim.	gramm	
Sultan flor, legfinomabb vágat	0.4	200	10	—	—
" " " " " " " "	0.4	100	5	—	—
" " széles vágat	0.7	200	10	—	—
" " " " " " " "	0.7	100	5	—	—
Kiváló finom török legfinomabb vágat	0.4	200	7	68	—
Kiváló finom török legfinomabb vágat	0.4	100	3	84	—
Kiváló finom török széles vágat	0.7	200	7	68	—
Kiváló finom török széles vágat	0.7	100	3	84	—
Finom Kir csomagokban	0.5	500	9	60	56
" " dobozokban	0.5	100	2	—	—
Finom Purslesán, csomagokban	0.5	500	8	40	50
" " dobozokban	0.5	100	1	76	—
Legfinomabb Herczegovlnai, dobozokban	0.4	100	1	76	52
Valódi Latakia, dobozokban	0.7	100	1	—	28
a) Válogatott: Szt.-Andrási	4.0	100	1	20	—
b) " Érsekújvári					
c) " Rétháti					
Kiváló finom kerít pipadohány					
a) rövidre vágott:					
Szt.-Andrási					
Muskatály.					
Faddi					
Verpe'eti és					
Rétháti csomagokban	3.8	100	—	92	—
b) hosszúra vágott:					
Erdélyi csomagokban	0.6	500	4	60	30

C. Szivarok.

A gyártmány neve	Csomagolási egység	Ár	
		darab	K. f.
Senoritas	10	1	—
(10 drbos tárcza alaku dobozokban)	50	12	—
Regalia Favorita	—	—	24
" " 1 drb ára	—	—	—
Operas Especial	50	11	—
" " 1 drb ára	—	—	22
Trabucos Especial	100	20	—
" " 1 drb ára	—	—	20
Regalia	100	18	—
" " 1 drb ára	—	—	18
Prensados	100	18	—
" " 1 drb ára	—	—	18
Medianos	100	17	—
" " 1 drb ára	—	—	17
Regalia Media	100	16	—
" " 1 drb ára	—	—	16
Brevas	100	16	—
" " 1 drb ára	—	—	16
Portorico Especial	100	14	—
" " 1 drb ára	—	—	14
Galanes	100	13	—
" " 1 drb ára	—	—	13
Delicias	200	24	—
5 drb egy dobozban	—	—	60
Damas	100	8	—
" " 1 drb ára	—	—	8
Havana Virginia	100	18	—
" " 1 drb ára	—	—	18
Vevey Lings	50	4	—
" " 1 drb ára	—	—	8

D. Szivarkák

A gyártmány neve	Csomagolási mód	Egység	Ár	
			drb	K. f.
La Fleur, szópókával	50 drb. dobozok	50	3	—
	10 " dobozok	10	—	66
La Favorite, szópókával	50 " dobozok	50	2	50
	10 " dobozok	10	—	56
Princessas, szópókával	50 " dobozok	50	2	—
	10 " dobozok	10	—	46
Ghiubek, szópóka nélkül	20 " csomagocskák	20	1	20
	25 csomagocskák egy nagy kartonban	500	30	—
*)Havana (dohánylevél-borítékkal) szópóka nélkül	50 drb. dobozok	50	4	—
	10 " tárcza alaku dobozok	10	—	86
Egyiptomi Ibis, szópóka nélkül	100 drb. dobozok	100	5	—
	25 " dobozok	25	1	30
Sphinx, szópóka nélkül arany véggel	100 " szelencék	100	9	—
	25 " dobozok	25	2	26
Khedive, szópóka nélkül	100 " szelencék	100	6	—
	25 " dobozok	25	1	50
Dames, szópókával	100 " szelencék	100	5	—
	25 " dobozok	25	1	26

*) A készlet kifogytaig árusítottatik.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Das eigentliche Uebel. — Vermischte Nachrichten.

Das eigentliche Uebel.

Mit Trompeten und Paukenschlag wurde verkündet, dass Sr. Excellenz der Herr Finanz-Minister die Gnade hatte, den Tabakverschleissern die Sonntagsruhe zu bewilligen.

Wir anerkennen diesen gutgemachten Fehler. Denn nichts Anderes als ein solcher war es, wenn eine Behörde welche das Gesetz in allererster Reihe zu respektiren hätte, davon Umgang genommen hat. War doch unleugbar die Schliessung der Geschäfte an Sonntagen ein vom Reichstage geschaffenes und sanktionirtes Gesetz, das zu umgehen in keiner Behörde Macht gestanden hatte.

Aber wie gesagt, der Fehler wurde gut gemacht, wenn auch nach vielen Jahren. Das was der gewesene Finanz Minister Lukács den Trafikanten nicht gewähren wollte, das hat Herr von Weckerle ihnen gewährt, wenn auch als einen Akt humanitärer Schenkung und nicht als eine selbstverständliche jedem Staatsbürger gleich treffende gesetzliche Verfügung.

In fast gleicher Weise lautet die Verordnung bezüglich des Nachlasses der Pachtzahlung. Der Trafikant ist kein Pächter, er erhält nichts zur Nutzniessung, im Gegentheil er verkauft die vom Staate erzeugten Waaren zu dessen Vortheil, hat demnach keinen Pacht zu bezahlen. Wie widersinnig sich manche alte Verordnung in der Praxis von heute gibt, das ist an dieser veralteten Verfügung deutlich zu ersehen. Es fällt keinen einzigen der hiezu berufenen Factoren ein, darüber nachzudenken, mit welchem Rechte diese in Rede stehende Verordnung seiner Zeit eigentlich herausgegeben wurde und was dazu berechtigt, diesen Pacht noch heute einzuheben. Juridisch könnte dafür wohl gar-

nichts angeführt werden, weshalb auch von nichts Anderem als von einer willkürlich bemessenen Steuer die Rede sein kann. Nun und diese Steuer wurde auf die Hälfte herabgesetzt. Warum? Warum wurde sie überhaupt nicht ganz abgeschafft?

Das eigentliche Uebel, von dem in diesem Artikel die Rede sein soll, besteht aber in ganz anderen Ursachen. Nicht die Sonntagsruhe, nicht der Pachtnachlass, nicht die Bewilligung der freien Übergabe eines Geschäftes nach 5 Jahren, taugt wesentlich zur Verbesserung der Lage der Trafikanten. Das Uebel steckt ganz wo anders. Wir wollen es versuchen dasselbe an das Tageslicht zu ziehen.

In erster Reihe fordern wir den Tabakverschleiss als einen speciellen Beruf, der mit allen Mitteln der modernen Handelskunst betrieben wird. Sagen wir es offen heraus, heute existirt ein Tabak-, Cigarren- und Cigarettenverschleiss, so wie er betrieben werden müsste, nur in sehr wenigen Verschleissstellen.

In der Hauptstadt des Landes geht es ja noch an. Hier bestreben sich Hunderte von Geschäftsinhabern dem Zeitgeiste Rechnung zu tragen, und zumindest ihr Geschäftslokal äusserlich, als für den Zweck dem es dienen soll kenntlich zu machen. Was aber soll es mit jenen Tabaktrafiken die weder einem Bedürfnisse entsprechen, noch den Verkauf der Tabakprodukte rationel betreiben. In der Provinz sieht es mit diesem Tabakverschleissen so arg aus, dass man keine Sünde begeht, wenn man wünscht, das Aerar möge all diese Verschleisse rücksichtslos einziehen und statt zehn solcher Verschleissstellen, lieber eine einzige errichten.

Und daran ist eben das Unglückselige, welches der ganzen Berufsklasse anhaftet gelegen.

Das Geschäft ist derart zersplittert, dass nur sehr Wenige daran etwas verdienen und das ist auch gar nicht anders möglich. Das Finanz-Ministerium vermeint ein grosses Verschleisser Netz behufs Vertrieb seiner Tabakfabrikate zu haben, indess besteht dieses Netz zu Dreiviertheilen aus solchen Verkäufern, die da nicht einmal verstehen die Waaren anzufassen, geschweige denn mit diesen Waaren oder mit deren Käufern umzugehen. Die Folge davon ist die, dass die Fabrikate schlechter in die Hände der Käufer gelangen, als sie vordem waren, ausserdem aber, geniesst der Artikel dadurch keineswegs jenes Ansehen und Vertrauen mehr, als er es als Staatsartikel geniessen müsste.

Die Nachtheile welche dagegen jenen Rest der Trafikanten treffen, der gleichwohl das Geschäft ordnungsgemäss leitet, liegen zu deutlich vor, als dass man sie des Näheren beleuchten müsste. Wozu auch Es genügt darauf hinzuweisen, dass, wie wir schon hier erwähnt eine Zersplitterung eintritt, die sich an den Mangel eines genügenden Verdienstes fühlbar macht. Anstatt dass der Kleintrafikanterwerbsfähig gemacht wird, verfolgt man seit jeher die unverständliche Greislerpolitik, seinen Verdienst wo möglich und bei jeder Gelegenheit zu kürzen, ob diess jetzt im Wege von Abgaben die keinerlei Berechtigung haben geschieht, oder dadurch indem man in seiner Nähe womöglich viele Trafiken errichtet.

Doch sprechen wir nur von der Hauptstadt. Hier finden wir in der frequentesten Strasse, der Andrassy-Strasse zwei Trafiken die mit Papierhandlungen, zwei andere die mit Greislereien verbunden sind. In der elegantesten Gassen Budapest's finden wir Trafiken, verbunden mit Spielwaaren, Hüten und Herren Modewaaren.

Ja wir glauben keine Indiskretion zu begehen, wenn wir auch mancher Tabakverschleisse erwähnen die noch mit weit schlimmeren, wenn auch hübscheren Waaren verbunden sind, mit lebenden Waaren, die erst dann Käufer finden, sobald die Sternlein am Himmelszelt sichtbar werden.

Ein Skandal! wird Mancher ausrufen

und diess ist auch ein solcher. Aber da müssten wir ja wieder jenes Kapitels Erwähnung thun, das da von der Protektion handelt; wir müssten wieder von der Protektion hoher, im Ruhestande sich befindlichen Beamten sprechen, die natürlich als alte Herren schon dagegen gefeit sind, dass sie zu den Betreffenden in intimen Beziehungen stehen, oder etwa — gestanden sind.

Das eigentliche Uebel von dem wir sprechen wollen ist jenes, welches nur dann gänzlich verschwinden wird, wenn bei uns Achtung vor dem Gesetze, Schamgefühl, Anstand, Gewissenhaftigkeit und Ehrlichkeit aller Orten zum Panier erhoben werden wird. Bis dahien aber begnüge man sich mit den Brosamen, welche die humane Anschauung den Bedrängten zuwirft, obgleich kein Funke von Humanismus nothwendig wäre, gäbe es — Gerechtigkeit.

Vermischte Nachrichten.

Was ein österreichischer Grosstrafikant verdient. In Wien existirt seit einiger Zeit eine Zeitung für Grossverleger. Dieses Blatt scheint die Interessen seines Leserkreises in einer sehr witzigen Weise zu vertreten, denn es bringt in seiner jüngsten Nummer unter Anderem einen Ausweis über das Reinerträgniss des Tabaksubverlages in *Bezau*. Daran wäre freilich nichts Besonderes, trotzdem *Bezau* noch immer nicht zu den Weltstädten zählt. Aber der Herr Subgrosstrafikant veröffentlicht den Auszug aus seinen Büchern gleich für 25 Jahre und zwar lautet dieser Ausweis wie folgt:

Gewinn in 25 Jahren des Tabaksubverlages in <i>Bezau</i> .	
Einnahmen:	
Provision und Jahrespauschale in 25 Jahren	45,225.52 K
Kleinverschleiss jährlich 360 K » 25 »	9,000.— »
Nebenartikel » 60 » » 25 »	1,500.— „
	<u>55,725.52 K</u>
Ausgaben:	
795 Fassungen á Fassung 21 Kr.	16,695.— K
Postporto usw. für Einzahlung á —.96 K	763.20 »
Drucksorten usw. á 20.— K	500.— »
Miete á 340.— K	8,500.— »
Steuern	223.69 »
Assekuranz	41.50 »
Auf- u. Abladespesen á 1,80 K per Fassung	1,431.— »
Geschirrablieferung á 21 K	2,625.— »
Beleuchtung und Beheizung á 120 K	3,000.— »
	<u>33,779.39 K</u>

Somit Gewinn in 25 Jahren 21,946,13 K., d. i. pro Jahr 880 Kronen.

Daran, dass sowohl der Consum, wie übrigens auch der Geldwerth vor 25 Jahren ein Anderer war wie jetzt, vergisst der Herr Subverleger, ebenso auch daran, dass er damals sehr viele Ausgaben die dormalen existiren, nicht hatte. Aber ganz abgesehen davon, verdient dieser originelle Geschäfts Ausweis schon darum Beachtung, weil er beweist, dass es nicht nothwendig ist, wie es das Handelsgesetz verlangt, alljährlich Bilanz zu machen. Einmal in 25 Jahren, das genügt. Schade dass der Herr Grosstrafikant nicht auch die Summe der getrunkenen Biermengen während 25 Jahren in Rechnung brachte, denn da würde er stauenen wieviel Hektoliter diess in 25 Jahren ausmacht.

Doch Scherz bei Seite! Dieser Ausweis so originel er auch ist, beweist deutlich, dass die Grosstrafikanten in Östereich sehr schlecht beraten sind. Denn wir kennen sehr viele Grosstrafikanten, namentlich in Öster. Schlesien. die sogar den Grossverschleiss man könnte sagen ad honores betreiben. Wie das kommt? Nun weil sie den Tabak Engros Verschleiss zu ihrem eigenen Geschäfte dringend benöthigen. Der Einsender mit seinen 880 Kronen jährlichen Durchschnitts Reinverdienst ist sogar zu beneiden, zumal es Grossverleger gibt, die garnichts aus ihrem Tabakverlage überübrigen. Einen Schluss jedoch zu ziehen über die ganze Branche in dieser Beziehung, würden wir abrathen, denn noch immer gibt es ganz bedeutende Grossverlage, die auch das zwanzigfache ins Verdienen bringen, wie der Grossverlag in Bezaú, den wir daher zu seinen 25 jährigen Geschäfts Jubileum gratuliren. Der decentralisirte Grossverschleiss, wie er in Östereich üblich ist, trägt eben die Schuld, wenn der winzige Ort *Bezaú* eine Spesenlast von 33779 Kr. in 25 Jahren nicht verträgt. Dieser Subverlag bräuchte einfach gar nicht zu existiren, ebenso auch die vielen Trafikanten nicht, die zur Fassung dort angewiesen sind. Und das ist es was die neue «Tabakverleger Zeitung» ihren Lesern mittheilen müsste, sonst ist ihr ganzes Geschreibsel nur geeignet die Köpfe zu verwirren. Wie man sieht gelingt diess dem Fachblatte vollkommen.

Die Pachtzahlung der Trafikanten. Bekanntlich wurden vom k. u. Finanz Ministerium die Pachtzahlungen der ausschliesslichen Trafikrechte von 1 Prozent auf ein halbes Prozent restringirt. Demzufolge werden bereits in den Rechnungsabteilungen der Finanz Direktionen die Beträge richtiggestellt. Wie es heisst sollen in Folge dessen auch neue Verträge formulirt und von den Trafikanten unterschrieben werden. Es geschieht diess aus dem selbstverständlichen Grunde, weil die alten Verträge keine Giltigkeit mehr besitzen werden. Vom 1. Jänner 1908. angefangen, sollen die neuen Pachtzahlungen in Kraft treten. Zu Orientirung dessen, warum diess nicht früher geschieht, theilen wir mit, dass die bisher bezahlten Beträge bereits im Budget bis Ende des Jahres Giltigkeit haben, daher mit diesen Ziffern bereits abgerechnet wurde.

Zahlungseinstellung einer Cigarettenpapierfabrick. Die Firma F. und S. Halász in Budapest, welche sich mit der Erzeugung von Cigarettenpapierhülsen befasste, hat die Zahlungen eingestellt.

Wie es heisst handelt es sich um Passiven im Betrage von 380000 Kronen, denen bloss geringe Aktiven gegenüberstehen. Ausserdem erhielt die Firma vom Staate eine Unterstützung von 40000 Kronen, eine Unterstützung die schon aus dem Grunde nicht gerechtfertigt ist, nachdem die Erzeugung von Cigarettenpapieren, namentlich aber der Hülsen nicht im Interesse des Staates gelegen ist, da sie den Cigaretenschmuggel Vorschub leistet: Wenn der Staat eine Fabrick, die sich mit der Erzeugung ihrer Cigarettenpapiere befasst subventionirt hätte, dann hätte diese Unterstützung noch einen Sinn, so aber, begreifen wir dieselbe durchaus nicht und gränzt diess schon an die Verschwendung staatlicher Gelder, zumal auch die Erzeugnisse dieser Fabrick durchaus nicht auf jeder Stufe der Vollendung stehen, um eine Subvention zu rechtfertigen.

Der Ruf nach Industrie und der Erzeugung sämtlicher Waaren womöglichst im Vaterlande, ist gewiss ein berechtigter und verdient jedes Patriotens Unterstützung. Aber dass der Staat Opfer bringen solle, jedem geringwertigen Erzeugnisse halber, wie es zum Beispiel ein schlecht gemachte Cigarettenhülse oder Papierspitze ist, das sehen wir wahrlich nicht ein. Da wäre das Geld weit besser angewendet, wenn der Staat Industrieschulen errichten würde, damit gelehrt und gelernt werde, wie man einen Gegenstand dem Publikum welches seiner bedarf, übergibt. Dass aber eine Fabrik in Ungarn trotz dieser staatlichen Unterstützung zugrunde geht, ist kein Wunder, wenn sie Waaren erzeugt, die den Consumenten nicht befriedigen können.

Die allgemeine Sontagsruhe in der Praxis.

Auf das Comando des Finanz Ministers, sind mit einemale sämtliche Tabaktrafiken an Sonntag Nachmittagen geschlossen. Wie wir vorausgesehen haben findet sich das Publikum sehr leicht in die neue Ordnung und es kauft seinen Vorrath am Vormittag. Weniger leicht finden sich merkwürdigerweise die Trafikanten selbst in die Sonntagsruhe, die sie ja fürs Erste nicht gewöhnt sind, fürs zweite aber einen Ausfall in den Losungen erblicken, der scheinbar auch vorhanden ist. Gleichwohl wird sich im Laufe der Zeiten die Sache insofern ändern, als das Publikum immer mehr an das Schliessen der Geschäfte gewöhnt sein wird. Dagegen bleibt immerhien ein Schaden zu verzeichnen, der dadurch entsteht, weil keine Zeitungen verkauft werden. Den Ausfall büsst der Absatz der Wiener Blätter und der Budapester Wochenblätter. Nun aber, was ist vollständig hienieden?